

Olli Mäenpää
12.10.2021

Perustuslakivaliokunnalle

Hallituksen esitys laeiksi luottotietolain, maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta (HE 109/2021 vp)

Kansallinen liikkumavara

Esityksen keskeisenä tarkoituksena on tehdä EU:n yleisestä tietosuoja-asetuksesta (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, 2016/679/EU) johtuvat välttämättömät muutokset luottotietolakiin ja maksupalvelulakiin. Samalla selvennetään näiden lakien suhdetta sovellettaviin yleisiin tietosuoja säännöksiin. Osana sääntelyn selkeyttämistä luottotietolaista ehdotetaan poistettavaksi henkilötietojen käsittelyä ja sen valvontaa koskevat säännökset, jotka ovat päällekkäisiä tietosuoja-asetuksen kanssa.

Muutosehdotuksia arvioitaessa on lähtökohtana, että henkilötietojen suojaa määrittelee yleisesti SEUT 16 artikla ja EU:n perusoikeuskirjan 8 artikla. Henkilötietojen suojaa koskeva sääntely on lähtökohtaisesti harmonisoitu EU-lainsäädännöllä, keskeisimmin yleisellä tietosuoja-asetuksella. Sitä sovelletaan myös luottotietojen käsittelyyn ja maksupalveluissa käsiteltäviin henkilötietoihin.

Perustuslakivaliokunta on henkilötietojen suojaa koskevan kansallisen lainsäädännön kannalta pitänyt lähtökohtaisesti riittävänä, että sääntely täyttää EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa asetetut vaatimukset. Valiokunnan mukaan henkilötietojen suoja tulee turvata ensisijaisesti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Henkilötietojen suojaa koskevan kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee siten suhtautua pidättyvästi ja rajata sellainen vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa (ks. PeVL 4/2021 vp, 4. kohta; PeVL 3/2021 vp, 3. kohta; PeVL 14/2018 vp, s. 4-5).

Hallituksen esityksen voidaan arvioida noudattavan näitä peruslähtökohtia. Ehdotetut muutokset kansalliseen lainsäädäntöön on kohdennettu vain yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamisen kannalta asiallisesti välttämättömiin ja tarpeellisiksi arvioitaviin säännöksiin. Myös esitykseen sisältyvien selventävien säännösten voidaan arvioida mahtuvan kansallisen liikkumavaran rajoihin.

Luottotietojen käsittely

Riskiperustainen sääntely

Perustuslakivaliokunnan mukaan on selvää, että henkilötietojen käsittelyä koskevan erityislainsäädännön tarpeellisuutta on arvioitava myös tietosuoja-asetuksenkin edellyttämän riskiperustaisen lähestymistavan mukaisesti kiinnittämällä huomiota tietojen käsittelyn aiheuttamiin uhkiin ja riskeihin. Mitä suurempi riski käsittelystä aiheutuu luonnollisen henkilön oikeuksille ja vapauksille, sitä perustellumpaa on yksityiskohtaisempi sääntely. Tällä seikalla on erityistä merkitystä arkaluonteisten tietojen käsittelyn osalta (ks. PeVL 14/2018 vp, s. 5). Myös EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan erityisiä henkilötietoja, jotka ovat erityisen arkaluonteisia perusoikeuksien ja -vapauksien kannalta, on suojeltava erityisen tarkasti, koska niiden käsittelyn asiayhteys voisi aiheuttaa huomattavia riskejä perusoikeuksille ja -vapauksille.

Luottotiedoilla tarkoitetaan luottotietolain 3 §:n 1 kohdan mukaan ”tietoja, jotka koskevat luonnollisen henkilön tai yrityksen maksukykyä tai maksuhalukkuutta taikka jotka muulla tavalla kuvaavat henkilön tai yrityksen kykyä vastata sitoumuksistaan ja joita käytetään luottoa myönnettäessä tai luottoa valvottaessa”. Luottotietoja ei sellaisenaan voida pitää tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuina erityisinä henkilötietoina, joiden käsittely on kielletty niiden erityisen arkaluonteisuuden vuoksi. Vaikka perustuslakivaliokunnan käytännössä arkaluonteisilla tiedoilla tarkoitetaan laajempaa tietojoukkoa kuin vain tietosuoja-asetuksessa tarkoitettut erityiset henkilötieto, tällaisia luottotietoja ei voitane valtiosääntöoikeudellisen arvioinnin kannalta pitää yleensä myöskään arkaluonteisina tietoina.

Vaikka luottotietoa ei yleensä ole syytä luonnehtia erityisen arkaluonteiseksi, joihinkin luottotietoihin voi kuitenkin sisältyä yksityisen henkilön taloudellista asemaa ja toimintaa yksityiselämässä koskevia yksityiskohtaisia tietoja, jotka ovat salassa pidettäviä. Ne voivat rinnastua arkaluonteisiin henkilötietoihin tai niiden käsittelyyn voi liittyä vastaavia erityisiä tietosuojariskejä. Tällaisten luottotietojen käsittelyyn voi sisältyä sellaisia riskejä, että niitä on arvioitava lähtökohtaisesti arkaluonteisina tietoina (vrt. varhaiskasvatuksen asiakastietojen osalta PeVL 17/2018 vp, s. 6).

Luottotietoja sisältäviin laajoihin tietokantoihin voi lisäksi liittyä tietoturvaan ja tietojen väärinkäyttöön liittyviä riskejä. Näistä syistä luottotietojen käsittelyä on välttämätöntä säännellä ja rajoittaa myös kansallisella lainsäädännöllä riippumatta niiden kategorisoinnista tältä kannalta.

Luottotietojen automatisoitu käsittely

Luottotietolain 16 § mahdollistaa pelkästään automatisoituun käsittelyyn perustuvan profiloinnin, jolla on tietosuoja-asetuksen 22 artiklassa tarkoitettuja merkittäviä vaikutuksia luonnolliseen henkilöön. Tältä kannalta on perusteltua ja välttämätöntä, että pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännökset erityisistä suojatoimista, joita erityisesti artiklan 3 kohta edellyttää. Ehdotetun 16 §:n 2 momentin mukaan

rekisteröidyllä olisi mahdollisuus esittää kantansa luottokelpoisuusluokasta ja tarvittaessa vaatia luottokelpoisuuden uudelleenarviointia luottotietotoiminnan harjoittajan toimesta.

Sääntelyllä on tältä osin yhteys tietosuoja-asetuksen 22 artiklan tarkoittamaan profilointiin, jonka kannalta lainsäädäntöön perustuvia suojatoimia voitaneen pitää riittävinä. Mietintövaliokunnan tehtäviin kuuluu arvioida, että suojatoimet ovat tältä osin tietosuoja-asetuksen mukaiset. Jos katsottaisiin, että luottotietojen käsittely on julkinen hallintotehtävä, automatisoitua käsittelyä olisi välttämätöntä arvioida myös etenkin hyvän hallinnon ja virkavastuun näkökulmasta (ks. PeVL 7/2019 vp, PeVL 62/2018 vp).

Yleinen etu ja viranomaisen tehtävät

Esityksen lähtökohtana on, että luottotietojen käsittely on yleisen tietosuoja-asetuksen 6(1) artiklan e alakohdassa tarkoitettulla tavalla tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi. Tietosuoja-asetuksen johdantokappaleen 45. kohdan mukaan lainsäädännössä olisi määritettävä, onko yleisen edun vuoksi toteutettavan tehtävän suorittamiseksi rekisterinpitäjän oltava julkinen viranomainen tai muu julkis- tai yksityisoikeudellinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, kun se on perusteltua yleistä etua koskevien syiden, kuten terveyteen liittyvien syiden vuoksi, esimerkiksi kansanterveyden ja sosiaalisen suojelun alalla ja terveydenhuoltopalvelujen hallintoa varten.

Hallituksen esityksen mukaan kansalliseen liikkumavaraan perustuen ja sen mahdollistamalla tavalla lähtökohtana olisi, että yleinen etu ei edellytä johdantokappaleen 45. kohdan perusteella luottotietojen käsittelyä siirrettäväksi viranomaisen tehtäväksi. Vaikka luottotietojen käsittely voi vaikuttaa merkittävästikin sen kohteen oikeuksiin ja velvollisuuksiin, luottotietotoimintaa voivat siten esityksen mukaan edelleen harjoittaa yksityiset elinkeinonharjoittajat. Kuten esityksen perusteluista käy ilmi, tarkoituksena on perustaa myös luottotietoja käsittelevä viranomainen, mikä ei sinänsä estä hallituksen esityksessä esitettyä arviota luottotietojen käsittelijätahoista.

Luottotietojen käsittelyä sisältävän toiminnan ei esityksen perusteluissa arvioida olevan perustuslain 124 §:ssä tarkoitettu julkinen hallintotehtävä, joka kuuluisi lähtökohtaisesti viranomaiselle. Ehdotettua sääntelyä on siten paikallaan arvioida perustuslain 124 §:n kannalta erityisesti siltä kannalta, onko luottotietojen käsittely julkinen hallintotehtävä, jonka tulisi kyseisen säännöksen mukaan olla lähtökohtaisesti viranomaisen tehtävänä.

Julkinen hallintotehtävä voidaan perustuslain 124 §:n mukaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksen mukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Perustuslain esitöiden (HE 1/1998 vp,

s. 179) mukaan julkisella hallintotehtävällä viitataan tässä yhteydessä verraten laajaan hallinnollisten tehtävien kokonaisuuteen, johon kuuluu esimerkiksi lakien toimeenpanoon sekä yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon liittyviä tehtäviä.

Esityksen perusteluissa esitetyn arvion mukaan, luottotietotoiminnan harjoittaminen on merkittävä erilaisia yhteiskunnan toimijoita palveleva tehtävä, ja luottotietotoiminnalla ja siinä noudatettavilla menettelytavoilla voi olla välitön vaikutus ihmisten ja yritysten toimintamahdollisuuksiin. Siten luottotietotoimintaan liittyy julkiselle tehtävälle ominaisia piirteitä. Luottotietojen käsittely on oleellinen osa rahoitusmarkkinoiden toimintaa, ja maksuhäiriötietojen hyödyntämisellä pyritään hallitsemaan ja vähentämään luotonantoon kohdistuvia riskejä. Esityksessä esitetyn arvion mukaan luottotietotoiminta ei kuitenkaan ole julkinen hallintotehtävä, vaan kyse on sen sijaan sellaisesta erityistä asiantuntemusta vaativasta tehtävästä, jota Suomessa hoitavat lain nojalla luottotietotoiminnan harjoittajien lisäksi eräät perintätoimen harjoittajat sekä luotonantajat. Positiivisten tai negatiivisten luottotietojen käsittelyyn ei myöskään liity julkisen vallan käyttöä (s. 80).

Perustuslakivaliokunta ei ole aikaisemmin arvioinut luottotietojen käsittelyyn kohdistuvaa toimintaa perustuslain 124 §:n kannalta, joskin valiokunta on arvioinut perustuslain kannalta muun muassa henkilöluottotietojen käsittelyä yksityisen työnantajan toiminnassa (PeVL 12/2008 vp). Henkilötietojen käsittelyä ei sellaisenaan ole pidetty julkisena hallintotehtävänä.

Perustuslakivaliokunta on perustuslain 124 §:n soveltamisalaa koskevassa käytännössään katsonut, että toimintaan liittyvät yksityisoikeudelliset ja elinkeinotoimintaan liittyvät piirteet eivät sellaisenaan sulje sitä pois julkisen hallintotehtävän piiristä. Tällainen arvio on perusteltu etenkin, jos toimintaan muuten kokonaisarvion perusteella liittyy merkittävässä määrin julkiselle hallintotehtävälle luonteenomaisia piirteitä ja/tai toiminta kiinnittyy julkisyhteisön lakisäateisten velvoitteiden toteuttamiseen. Se, että toimintaa harjoitetaan elinkeinovapauden piirissä, ei tällöin sellaisenaan estä sen katsomista julkiseksi hallintotehtäväksi.

Perustuslakivaliokunnan käytännössä on katsottu, että esimerkiksi valtion vientitakuiden myöntäminen on vahvoista yksityisoikeudellisista piirteistään huolimatta julkinen hallintotehtävä (PeVL 2/2001 vp, s. 2). Oikeusapu- ja edunvalvontatehtävissä on perustuslakivaliokunnan mielestä niiden järjestämistapa huomioiden kyse julkisen hallintotehtävän piirteitä omaavasta tehtäväkokonaisuudesta, vaikka niissä painottuvat myös yksityiseen etuun ja elinkeinotoimintaan liittyvät näkökohdat. Valiokunta on tällöin antanut merkitystä sille, että kyse on viranomaisen järjestämisvastuulla olevasta lakisäateisestä palvelutehtävästä, jonka toteuttamista voitiin valiokunnan mielestä luonnehtia myös tosiasialliseksi hallintotoiminnaksi (PeVL 16/2016 vp, s. 2). Myös viranomaista avustavia tehtäviä on pidetty julkisina hallintotehtävinä (ks. esim. PeVL 55/2010 vp, s. 2).

Vaikka esimerkiksi julkisyhteisöjen hankintojen tekemiseen liittyy myös vahvoja yksityisoikeudellisia piirteitä, perustuslakivaliokunnan mielestä Hansel Oy:n tehtävässä yhteishankintayksikkönä painottuvat julkisen hallintotehtävän piirteet (PeVL 15/2019 vp). Kokonaisarviossa valiokunta kiinnitti huomiota muun muassa julkisyhteisöjen velvollisuuteen kilpailuttaa hankintansa, jolloin yhteishankintayksikkönä toimiva Hansel osallistuu julkisten hankintojen toteuttamiseen julkisyhteisöjen puolesta. Hankintamenettelyä ja siihen liittyviä oikeussuojakeinoja säännellään laissa yksityiskohtaisesti. Hanselin tehtävät kiinnittyvät siten julkisyhteisöjen laissa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamiseen, ja näillä tehtävillä on merkitystä julkisyhteisöjen varojen käytön kannalta. Lisäksi Hanselille säädettiin viranomaisen tiedonsaantioikeuteen rinnastuva salassapitosäännökset sivuuttava tietojensaantioikeus hankintatietojen käsittelyssä.

Pörssin toimintaa koskevassa arviossaan perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota siihen, että sen suhde markkinatoimijoihin perustuu kunkin toimijan kanssa tehtyihin [yksityisoikeudellisiin] sopimuksiin (PeVL 17/2012 vp). Pörssin tehtävät sisältävät kuitenkin sellaisia piirteitä, että niiden harjoittamaa toimintaa on tarkemmin yksilöidyltä osin pidettävä perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä. Kokonaisarviossa otettiin huomioon muun muassa se, että pörssi tekee eräitä läheisesti hallintopäätöksiin rinnastettavia markkinatoimijoiden oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevia päätöksiä. Osan päätöksistä toimijat voivat toimittaa viranomaisen käsiteltäviksi ja hakea edelleen muutosta viranomaisen päätökseen hallinto-oikeudelta. Pörssi valvoo paitsi omien, lainsäädännöstä vähimmäisisältönsä saavien sääntöjensä myös lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvottavien toiminnassa. Tällaista pörssin ja arvopaperikeskuksen harjoittamaa markkinatoimijoiden valvontaa voidaan luonnehtia osin Finanssivalvonnan harjoittamaa viranomaisvalvontaa avustavaksi tai täydentäväksi toiminnaksi.

Luottotietotoiminnassa käsitellään luottotietoja, jotka koskevat luonnollisen henkilön tai yrityksen maksukykyä tai maksuhalukkuutta taikka jotka muulla tavalla kuvaavat henkilön tai yrityksen kykyä vastata sitoumuksistaan ja joita käytetään luottoa myönnettäessä tai luottoa valvottaessa (Luottotietol 1-2 §). Tällaiseen käsittelyyn kuuluu ainakin luottotietojen kerääminen, tuottaminen, tallettaminen, luovuttaminen, käyttö ja muu käsittely (1 §). Henkilötietojen käsittelyä ei sellaiseen voida pitää julkisena hallintotehtävänä. Luottotietojen käsittelyssä eivät painotu julkisen hallintotehtävän piirteet eikä siinä tehdä suoranaisesti hallintopäätöksiin rinnastuvia päätöksiä. Kyse ei ole viranomaisen järjestämisvastuulla olevasta lakisääteisestä palvelutehtävästä, eikä luottotietojen käsittely myöskään muuten kiinnity julkisyhteisöjen laissa säädettyjen velvollisuuksien toteuttamiseen.

Luottotietotoiminnalla on silti myös yhteiskunnallinen tehtävä, jonka lisäksi toiminta vaikuttaa sen kohteen oikeusasemaan. Yhteiskunnallisen tehtävän keskeisenä tarkoituksena on ylläpitää taloudellisen toiminnan kannalta keskeisiä vaihdannan ja luotonannon edellytyksiä, kun otetaan huomioon, että luottotietotoiminnan keskeinen tarkoitus on taata luottotietojen saatavuus luotonantoa varten.

Lisäksi yritysluottotietojen ja yrityskytkentätietojen käsittelyllä pyritään lisäämään yritystoiminnan läpinäkyvyyttä ja estämään ennalta harmaata taloutta ja talousrikollisuutta.

Näitä luottotietojen käsittelyyn liittyviä ja sisältyviä tehtäviä voidaan pitää yhteiskunnan toimivuuden ja taloudellisen toiminnan edellytysten kannalta hyvin keskeisinä. Niillä toteutetaan yleistä etua, mutta niitä ei tällä perusteella voitane pitää perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuina julkisina hallintotehtävinä. Tämä ei kuitenkaan estä niiden arvioimista perustuslain 108-109 §:ssä tarkoitetuiksi julkisiksi tehtäviksi, joskin tämän arvion tekeminen kuuluu ensisijaisesti eduskunnan oikeusasiamiehen ja valtioneuvoston oikeuskanslerin toimivaltaan.

Luottotietotoiminnalla on myös tosiasiallisesti merkittävää vaikutusta luottotietojen kohteen oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Esimerkiksi luottotietoja käsitellen laaditulla luottokelpoisuusarviolla voi olla merkittäviä kielteisiä tai myönteisiä vaikutuksia henkilön tai yrityksen toimintamahdollisuuksiin. Maksuhäiriötiedot voivat merkittävästi rajoittaa mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa ja elinkeinotoiminnassa, ja tällaisten häiriötietojen puuttuminen puolestaan voi helpottaa ja edistää tällaista toimintaa. Perustelujen mukaan erityisesti luonnollisen henkilön maksuhäiriötietojen käsittelyllä laissa säädettyihin tarkoituksiin, mukaan lukien henkilötietojen luovuttaminen, on merkittäviä vaikutuksia yksityiselämän suojaan ja luonnollisen henkilön mahdollisuuksiin toimia yhteiskunnassa, ja käsiteltävien tietojen laajoihin käyttötarkoituksiin liittyy erityisiä riskejä luonnollisen henkilön tietosuojan kannalta. (s. 51-52)

Tällaisia luottotietotoiminnan tosiasiallisia vaikutuksia ei kuitenkaan voida pitää yksinomaan tai tyypillisesti vain julkiselle hallintotehtävälle luonteenomaisina piirteinä. Sopimusvapauden piirissä voidaan vakiintuneesti tehdä yksityisoikeudellisia sopimustoimia koskevia ratkaisuja, joilla on merkittäviä tosiasiallisia vaikutuksia luonnollisen henkilön ja yrityksen oikeusasemaan. Tällaisia ovat tyypillisesti muun muassa rahoitukseen, investointeihin ja vapaaehtoiisiin vakuutuksiin liittyvät ratkaisut, joihin liittyvät sopimusriidat voidaan sinänsä saattaa myös tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tällaista ratkaisutoimintaa ei kuitenkaan voida pitää julkisen hallintotehtävän hoitamisena, vaikka sillä saattaa yksityiseen toimijaan kohdistuvien oikeusvaikutusten lisäksi olla myös huomattavia yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Luottotietotoiminnan yhteiskunnallisen merkittävyyden, siihen sisältyvien riskien ja sen vaikutusten vuoksi luottotietojen käsittelyä on kuitenkin perusteltua säännellä EU-lainsäädännön lisäksi lailla tarkemmin. Tällaisella elinkeinosäätelyllä ja sen noudattamisen tehokkaalla viranomaisvalvonnalla voidaan asianmukaisesti turvata toiminnan kohteiden oikeusturva ja perusoikeudet. Elinkeinoon harjoittamista ei kuitenkaan pelkästään siihen kohdistuvan erityisen sääntelyn ja valvonnan tarpeen vuoksi voida pitää julkisena hallintotehtävänä.

Rikostietojen käsittely

Palveluntarjoaja saisi maksupalvelulain 86 §:n 2 momenttia koskevan muutosehdotuksen mukaan käsitellä tietoja harjoittamaansa maksupalvelutoimintaan kohdistuneista epäillyistä ja tehdyistä rikoksista, jos tietojen käsittely on välttämättöntä maksupalveluihin liittyvien rikosten estämiseksi tai selvittämiseksi. Näiden tietojen käsittelyyn sovellettaisiin, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ssä säädetään.

Vaikka kansallisen lainsäädännön EU-oikeuden mukaisuuden arviointi ei kuulu perustuslakivaliokunnan tehtäviin, tältä osin on paikallaan kiinnittää huomiota siihen, että yleisen tietosuoja-asetuksen 10 artiklassa säädetään rikustuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittelystä. Artiklan mukaan rikustuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittely asetuksen käsittelyn lainmukaisuutta määrittävän 6 artiklan 1 kohdan perusteella suoritetaan vain viranomaisen valvonnassa tai silloin, kun se sallitaan unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa säädetään asianmukaisista suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi. Lisäksi artiklassa edellytetään, että kattavaa rikosrekisteriä pidetään vain julkisen viranomaisen valvonnassa (ks. myös PeVL 78/2018 vp s. 4).

Tietosuoja-asetuksen edellyttämien asianmukaisten suojatoimien toteuttamiseksi ehdotetaan maksupalvelulain 86 §:ään lisättäväksi viittaus luottolaitostoinnasta annetun lain 15 luvun 18 a §:ään. Säännös määrittelee yksityiskohtaisemmin tällaisten tietojen käsittelyä. Sääntelyn voitaneen katsoa määrittelevän asianmukaiset ja riittävät suojatoimet tietosuoja-asetuksen edellyttämällä tavalla. Tarkempi arviointi tältä osin kuuluu kuitenkin mietintövaliokunnan tehtäviin.

Maksuhäiriötietojen säilytysajat

Maksuhäiriötietojen säilytysaikoja koskevia muutosehdotuksia on paikallaan arvioida erityisesti kohdistuen luottotietolain 18 §:ään ehdotettuihin muutoksiin. Ehdotettuja säilytysaikoja voitaneen pitää tietosuojan vaatimusten kannalta mahdollisina, kun otetaan huomioon henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet, joista säädetään yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklassa. Asetuksen 5.1.e artikla edellyttää henkilötietojen *säilytyksen rajoittamista*: henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten. Lisäksi tietosuoja-asetuksen 5.1.c artikla edellyttää *henkilötietojen minimointia*: henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä käsitellään.

Näistä periaatteista ei suoraan ole pääteltävissä maksuhäiriötietojen säilytysajan enimmäiskesto. Vaikka perustuslakivaliokunnan valtiosääntöisiin tehtäviin ei kuulu kansallisen täytäntöönpanosääntelyn arviointi EU:n aineellisen lainsäädän-

nön kannalta (esim. PeVL 31/2017 vp, s. 4), hallituksen esitykseen sisältyviä säännösehdotuksia, joiden mukaan säilytysaikoja joiltain osin lyhennettäisiin, voidaan näiden periaatteiden kannalta pitää sinänsä oikeasuhtaisina.